

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۷	معرفی کتاب: تکنیک های فرزندپروری	۲	یادداشت: تفاوت ها در ازدواج (۲)
		۶	گزارش پژوهش: پیش بینی اضطراب کرونا بر اساس آمیختگی شناختی و حساسیت اضطرابی در مردان و زنان شهر بندرعباس

یادداشت: تفاوت ها در ازدواج (۲)

دکتر غلامعلی افروز

استاد ممتاز دانشگاه تهران

همواره یکی از مباحث مورد توجه در ازدواج و دغدغه‌های بسیاری از خانواده‌ها مساله سن به طور اعم و تفاوت‌های سنی داوطلبان ازدواج به طور اخص می‌باشد. بعضاً وجود برخی باورهای کلیشه‌ای نه‌چندان خوشایند، پیرامون سن مطلوب و یا سقف سنی مفروض برای ازدواج یا تاکید بر کمتر بودن سن دخترها نسبت به پسرها در زمان ازدواج می‌تواند یکی از اصلی‌ترین موانع فرهنگی ازدواج در جامعه ایران اسلامی تلقی گردد. در اینجا لازم است به چند نکته مهم پیرامون گستره سن ازدواج در آقایان و خانم‌ها اشاره نمود:

الف) سن حقیقی انسان کدام است؟

حقیقت آن است که سن حقیقی انسان آمیزه‌ای است از براینده سه مولفه اساسی،

۱) سال تولد و سن شناسنامه‌ای^۱

^۱ Chronological Age

۲) ساختار ژنتیکی، سن زیستی و بیولوژیکی^۲

۳) سن روانی و عقلانی و نشاط و سرزندگی حیاتی^۳.

معنا و مفهوم سن حقیقی این است که خانمها و آقایانی که در یک روز و سال معین متولد شده‌اند و اینک حدود ۲۰، ۳۰، ۴۰ و ۵۰ سال از تقویم زمان تولد ایشان گذشته است لزوماً از شرایط زیستی و روانی همانند برخوردار نمی‌باشند، چرا که رگه‌ها و ساختار ژنتیکی، اطلس کروموزومی، شرایط زیستی و بیولوژیکی و وضعیت روانی، زمان و شرایط انعقاد نطفه، حیات جنینی (قبل از تولد)، شرایط حاکم بر زمان تولد، وضعیت زیستی و عاطفی مصونیت‌های بدنی و استانداردهای بهداشتی در دوران رشد و تحول بعد از تولد، سرزندگی و نشاط حیاتی، آرامش روانی، بهره‌مندی از نگرش مثبت و انگیزه تلاش، دلبستگی امن به والدین محبوب، احساس غنی همدلی و همانندی با ایشان، اکتساب آمادگی‌های عاطفی و روانی و کفایت‌های عقلانی در ایفای نقش خطیر همسری و آرامش‌آفرینی قبل از ازدواج، عموماً در بین آقایان یا خانم‌هایی که کاملاً همسن می‌باشند به طور فوق‌العاده و قابل ملاحظه‌ای متفاوت می‌باشد. لذا گاه به حکایت شناسنامه، خانمی یک سال از آقای که مایل است با او ازدواج کند در ظاهر بزرگتر است، اما با یک نگاه عمیق به سن زیستی و روانی ایشان به راحتی در می‌یابیم که فی‌المثل خانم چند سال از نظر سن زیستی و نشاط درونی، سرزندگی و پویایی حیاتی و بلوغ عقلانی، مهارت ارتباطی و آرامشگری و نوازشگری جوان‌تر از آقا می‌باشد، در واقع جوانی زیستی و نشاط روانی و سرمایه عقلانی زوج یا زوجین می‌تواند نقش بسیار مهمی در زندگی مشترک و فرزندآوری داشته باشد. به سخن دیگر همیشه به درجات متفاوت، سن زیستی و سن روانی و عقلانی آدم‌های مختلف با سن شناسنامه‌ای آنها هم‌خوانی ندارد.

از یک سو دوستی را می‌بینیم که در حدود ۴۰ سالگی همه موهایش سفید شده، پوست بدنش فرسوده گردیده و تعداد زیادی از دندان‌های عاریه‌ای است از سوی دیگر دوست قدیمی خود را ملاقات می‌کنیم که

^۲ Biological Age

^۳ Psychological Age

در ۶۰ سالگی یک تار موی سفید در سر ندارد همه دندانهایش سالم است و پوست بدنش نیز حکایتگر نشانه-های جوانی سن زیستی او است!

با عنایت به مراتب فوق، این سوال مطرح می‌شود که حداقل سن مطلوب برای ازدواج کدام است؟

به طور کلی هر جوانی که بلوغ جنسی را تجربه نموده و با گذار از آن در صورت بهره‌مندی از رشد مطلوب جسمانی، برخوردار از هوشمندی، کفایت‌های عقلانی، سلامت روانی، تعهد و توان مسوولیت‌پذیری خانوادگی و اجتماعی، درک و احراز صلاحیت‌های بایسته و شایسته همسری و مهارت‌های بالفعل یا بالقوه آرامشگری و آرامش‌آفرینی ماندگار می‌تواند به انتخاب فردی که او را همسری مطلوب می‌انگارد بیانديشد. بدیهی است برخی این شرایط را در مناطق شهری و روستایی کشور در حدود ۱۸ تا ۲۰ سالگی می‌یابند، بعضی کمی زودتر و جمعی نیز تا حدود ۲۵ سالگی و حتی بیشتر از آن نمی‌توانند شایستگی‌های لازم، بلوغ فکری و پختگی عقلانی و قابلیت زوجیت و آرامش‌آفرینی، تعهد و مسوولیت‌پذیری اجتماعی را به دست آورند.

بنابراین با توجه به متغیرها و مولفه‌های گوناگون در بحث سن حقیقی که به اختصار بدان اشاره گردید نمی‌توان برای مناطق مختلف شهری و روستایی ایران و جهان سن مشخصی را به عنوان سن پایه یا مطلوب ازدواج تعیین نمود.

از منظر دیگر، با عنایت به کاهش قابل توجه سن آغاز تجربه بلوغ در دخترها و پسرها در چهار دهه گذشته (حدود ۳ تا ۴ سال) دیگر صرف سن تجربه بلوغ جنسی نمی‌تواند معیار تعیین‌گری برای سن ازدواج یا ملاحظات مورد نظر در تفاوت‌های سنی خانم‌ها و آقایان باشد.

به عبارت دیگر با توجه به تحول فوق‌العاده در فرایند پدیده بلوغ جنسی در دخترها و پسرها، به گونه‌ای که بعضاً میانگین آغاز تجربه بلوغ جنسی در بین پسرها در برخی از کشورهای پیشرفته، از میانگین آن در بین بسیاری از دخترها در بعضی کشورهای در حال رشد یا رشد نیافته که با فقر اقتصادی مواجه می-

باشند پایین تر است، دیگر نمی توان صرف میانگین بلوغ جنسی در دختران را به طور مطلق در همه نقاط جهان از همه پسرها پایین تر تلقی نمود و آن را در زمره مفروضات کلیشه ای در توجیه ضرورت پایین بودن سن دخترها از پسرها به هنگام ازدواج مورد تایید قرار داد.

در واقع آغاز بلوغ جنسی در دخترها و پسرها در غالب موارد با فاصله حدود ۱ تا ۲ سال صورت می - پذیرد (افروز، ۱۳۸۹) و حتی شایان ذکر است که گاه در برخی شهرها و مناطق جغرافیایی مشاهده می شود که در خانواده های مختلف با تبار اقتصادی و وضعیت اجتماعی مشابه بعضی از پسرها همزمان با دختران همسال خود بلوغ جنسی را تجربه می نمایند. مطالعات انجام شده در این زمینه بیانگر آن است که به طور کلی، حدود ۱۰ درصد از پسرها زودتر از دخترهای همشهری خود به بلوغ جنسی می رسند.

به طور کلی سه دلیل اساسی را می توان برای کاهش سن بلوغ جنسی برشمرد: الف) تغییر جدی در الگوهای تغذیه کودکان و نوجوانان و مصرف حجم فوق العاده ای از پروتئین ها و چربی ها، مواد شیمیایی و هورمون های موجود در غذاها و فراورده های گوشتی؛ ب) استفاده از برخی لوازم بهداشتی و آرایشی، مانند کرم ها و شامپوها و دیگر مواد به اصطلاح بهداشتی با ترکیب خاص شیمیایی؛ ج) واقع شدن در معرض فرآورده های روزافزون صوتی و تصویری با اهداف روانی - جنسی (نظیر برنامه های ماهواره ای، رایانه ای، سرگرمی های مجازی، بلوتوث ها و ...) و متاثر شدن حوزه ذهنی بسیاری از کودکان و نوجوانان در مسائل جنسی، فراهم شدن نگرش ها و تمایلات زودهنگام روانی - جنسی در کودکان و نوجوانان و در پاره ای موارد، حاکمیت برخی نگرانی ها، ناامنی های درونی، اضطراب و هیجان های روانی - جنسی بر اندیشه و رفتار کودکان و نوجوانان. (افروز، ۱۳۸۹)

گزارش پژوهش:

پیش بینی اضطراب کرونا براساس آمیختگی شناختی و حساسیت اضطرابی در مردان و زنان شهر بندرعباس

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر پیش بینی اضطراب کرونا براساس آمیختگی شناختی و حساسیت اضطرابی در زنان و مردان شهر بندرعباس بود. روش پژوهش از نوع توصیفی و همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش تمام زنان و مردان ساکن در شهر بندرعباس بود در سال ۱۴۰۰ بود، که از بین آن به روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۱۴۴ نفر انتخاب شدند و بعد از کسب رضایت آگاهانه از افراد خواسته شد تا پرسشنامه های حساسیت اضطرابی (ASI_R) (پیترسون و هیلبرونر، ۱۹۸۷)، اضطراب کرونا (CDAS) (علیپور و همکاران، ۱۳۹۸) و آمیختگی شناختی (CFQ) (گیلاندرز و همکاران، ۲۰۱۴) را تکمیل کنند. برای تحلیل داده ها از روش همبستگی و تحلیل رگرسیون همزمان استفاده شد. یافته ها نشان داد بین آمیختگی شناختی و اضطراب کرونا رابطه مستقیم وجود دارد ($r = 0/68$ ، $p < 0/05$). بین حساسیت اضطرابی و اضطراب کرونا رابطه مثبت وجود دارد ($r = 0/73$ ، $p < 0/05$). همچنین نتایج نشان داد که ترکیب متغیرهای پژوهش به طور معنی داری با اضطراب کرونا رابطه دارند و ۰/۴۴ درصد از واریانس آن را تبیین می کنند ($R^2 = 0/44$ ، $p < 0/05$). با توجه به نتایج پژوهش حاضر می توان نتیجه گرفت که آمیختگی شناختی و حساسیت اضطرابی بر اضطراب کرونا موثر هستند و می توانند به عنوان عواملی در جهت افزایش سطح اضطراب عمل کنند.

عزیزی، مجید؛ و حیدری، آزاده (۱۴۰۰). پیش بینی اضطراب کرونا براساس آمیختگی شناختی و حساسیت اضطرابی در مردان و زنان شهر بندرعباس. *رویش روان شناسی*، ۱۰ (۱۱)، ۱۴۸-۱۴۱.

تألیف: دکتر سعید جهانشاهی فرد

تعداد صفحه: ۱۶۸

انتشارات: ارجمند

توضیح: این کتاب، کتابی است برای آموزش مهارتی به نام تربیت فرزند تکنیک‌های فرزندپروری، نام روشی است که با کمک آن، والدین می‌توانند بهتر و مؤثرتر با فرزندانشان ارتباط برقرار کرده، بر آنها کنترل بیشتری داشته، به رشد شخصیت سالم و پیشگیری از مشکلات روانی در آنها کمک کنند. این روش، ویژگی‌های خاصی دارد، در این روش، والدین و فرزندان، انسان‌هایی هستند که در بازی مشترکی به نام تربیت فرزند در این دنیا همبازی شده‌اند. این ویژگی، یعنی نگاه انسانی به والدین و نگاه انسانی به فرزندان، نه تنها رفتار انسانی با فرزندان را رکن مهمی در تربیت آنها قرار می‌دهد، بلکه فرزندان را نیز واجد نقش و جایگاه مهمی در تربیت خودشان می‌کند.